

4. AO 4 Arbetslivskriminalitet

4.1 Omfattning

Anbudsområde Arbetslivskriminalitet innefattar granskning av arbetsrättsliga villkor, arbetsmiljö och arbetslivskriminalitet inom branscher med höga risker för arbetslivskriminalitet. Detta innefattar bl.a. oannonserade arbetsplatsbesök, samt företags- och personutredningar.

Syftet med uppföljningen är att skapa sund konkurrens på marknaden, säkerställa att samtliga leverantörsled dvs. entreprenörer och underentreprenörer uppfyller sitt samhällsansvar gällande sociala och arbetsrättsliga förhållanden, motverka olika former av ekonomisk brottslighet samt att kontrollera att de som arbetar på arbetsplatsen har korrekt arbetstillstånd.

I de olika kostnadsposterna ingår följande:

4.1.1 Komplet arbetsplatskontroll

I Komplet arbetsplatskontroll (inklusive efterföljande kontroll) ingår:

- Granska att handlingar (i den mån de finns tillgängliga på arbetsplatsen) såsom pass, ID-handling, ID06, A1-intyg, arbetstillstånd (och anställningskontrakt), inte är falska/utställda på fel person.¹
- Avvikelser gentemot inloggning i personalliggaren.
- Kontroll av skalskydd, inpasseringsrutiner och säkerhet.
- Kontroll av uppenbara brister avseende arbetsmiljö (skyddsutrustning, asbestdamm, hissar, byggställningar, brister avseende fallskydd, maskiner och heta arbeten).
- Kontroll mot Migrationsverket av arbetstillstånd.
- Kontroll mot Arbetsmiljöverket avseende utstationering.
- Nykterhet och drogpåverkan.
- Sammanställning av vilka underentreprenörer som finns på plats.
- Kontroll av uppenbara diskrimineringsrisker (avsaknad av omklädningsrum för kvinnor, avsaknad av likabehandling avseende kläder och utrustning för svensk respektive utländsk arbetstagare etc.).

Kontroll av upp till 3 personer på arbetsplatsen ska ske med minst 2 kontrollanter.

Kontroll av 4-20 personer ska ske med minst 3 kontrollanter.

Kontroll av 21-50 personer ska ske med minst 4 kontrollanter.

Därefter en kontrollant mer per 20 extra personer att kontrollera.

4.1.2 Bakgrundskontroll i Sverige

Bakgrundskontroll (personutredning) där informationsinhämtningen sker i Sverige, bör omfatta minst:

- Vandelskontroll utifrån LOU 13:1, samt annan rättslig förekomst som är till men för beställarens verksamhet.
- Fastställande av identitet inkl. medborgarskap (om information finns tillgänglig), civilstånd, och folkbokföringsadress.
- Kontroll av bolagsengagemang.
- Om kontrollerad person har varit inblandad i konkurser, har näringsförbud, eller påförts skattetillägg.
- Ekonomi där kontroll omfattar betalningsanmärkningar.
- Exponering i internet, nätverk och sociala medier, samt koppling till andra verksamheter som är belastande för beställarens verksamhet.

¹ Kontroll av A1-intyg och anställningskontrakt, innebär grundläggande kontroll av att uppgifterna stämmer. Men om det är komplext (t.ex. falskt namn/falskt ID-kort), och/eller det finns avvikelser som kräver att säkerhetsföretaget kontaktar myndigheter, så får kontrollen debiteras som Separat rådgivning.

- Fastighets- och fordonsinnehav.

4.1.3 Bakgrundskontroll utanför Sverige

Bakgrundskontroll där informationsinhämtning sker utanför Sverige, syftar till att klarlägga samma förhållanden som där informationsinhämtningen sker i Sverige, i den mån det är legalt möjligt att få fram informationen i aktuellt land.

Pris enligt denna punkt är uppdelad i två kostnadsposter: Bakgrundskontroll i annat europeiskt land, respektive bakgrundskontroll utanför Europa.

4.1.4 Kontroll av svenskt företag

Kontrollen ska bygga på jämförelse och utvärdering av företagets officiella uppgifter från företagets tre-fyra senaste verksamhetsår. Kontrollen bör innefatta minst:

- Kontroll utifrån LOU 13 kap. 2-3 §§.
- Arbetsrättsliga villkor (lön, semester och arbetstid i nivå med kollektivavtal).²
- Omsättning och omsättningsutveckling.
- Antal anställda.
- Vinstmarginal.
- Kontroll via rättsdata för styrelse och verklig huvudman.
- Kontroll av skulder och betalningsanmärkningar på styrelse och verklig huvudman.
- Genomsnittlig lön för personalen.
- Om företaget är kollektivavtalsanslutet eller ej.
- Verksamhetens art.
- Skatteskulder och betalningsanmärkningar.
- Ev. kartläggning av koncernstruktur.
- Ev. utlandsregistrerade underentreprenörer.
- Information om bolaget var mottagare av utländsk arbetskraft.³
- Ev. företags- och företrädares affärs- och personkopplingar i Sverige och utlandet
- Företagets närvaro i media.
- Antalet aktiva ID06-kort per år.
- Antal fordon.
- Information om arbetsmiljöinspektioner och upptäckta brister.
- EU-sanktioner.

4.1.5 Kontroll av utlandsregistrerat företag

Kontrollen ska bygga på jämförelse och utvärdering av företagets officiella uppgifter från företagets tre-fyra senaste verksamhetsår.

Kontrollen enligt nedan ska ske så långt som möjligt utifrån vad som är legalt och praktiskt möjligt att få fram i aktuellt land⁴, liksom vad upphandlande myndighets avtal med granskat företag ger stöd för att begära ut. Kontrollen bör innefatta minst:

- Kontroll utifrån LOU 13 kap. 2-3 §§ (inklusive skatteskuld i hemlandet).
- Analys av A1-intyg och anställningskontrakt.
- Styrelse och verkliga huvudmän.
- Sanktionsrelaterad kontroll med anledning av EU:s sanktionspaket mot Ryssland och Belarus.
- Arbetsrättsliga villkor (lön, semester och arbetstid i nivå med kollektivavtal).
- Antalet heltidsanställda.
- Antalet heltidsanställda i utstationeringsregistret.
- Antal fasta driftställen/skattskyldighet.

² t.ex. kontroll av om löner är för låga jämfört med kollektivavtal. Men om det kräver ytterligare utredning genom fristående dokumentation som behöver begäras från t.ex. arbetsgivare, så får det debiteras som Separat rådgivning.

³ I standardkontrollen ingår allt som går att få tag på från myndigheter, men vid avvikelser, t.ex. om säkerhetsföretaget behöver begära in ytterligare uppgifter t.ex. från arbetsgivare, får debitering ske enligt Separat rådgivning.

⁴ Olika länder har olika tillgänglighet för informationsinhämtning. Punkterna ska ingå i standardkontrollerna så långt som möjligt utifrån vad som är legalt och praktiskt möjligt att få fram i aktuellt land, och så länge det inte är uppenbart obehövligt att kontrollera viss underpunkt, vilket kan anges i rapporten, eller i dialog med uppdragsgivaren.

- Omsättning.
- Om bolaget har skulder i hemlandet (om information tillgänglig i det landet)
- underentreprenörskostnader.
- företags- och företrädares kopplingar till andra verksamheter och personer i utlandet och/eller Sverige.
- Geografisk omsättning.
- Genomsnittlig lön för personalen.
- Ev. underentreprenörskostnad.

- Antalet anställda i utstationeringsregistret.
- Antalet aktiva ID06-kort per år.
- Om ägare/styrelseledamöter har företag i hemlandet och är verksam i Sverige.
- Anställdas omdömen om företaget på internet.
- Ev. företags/ägares/styrelseledamöters omnämning i hemlandets media.

4.2 Avrapportering m.m.

Samtliga ovan kontroller ska redovisas i skriftliga rapporter. I dessa kostnadsposter ingår muntlig avrapportering med genomgång av konsekvenser samt vilka åtgärder myndigheten bör vidta, dvs. viss efterföljande rådgivning.

Avvikelse ska hanteras på lämpligt sätt i samråd med upphandlande myndighet, såsom myndighetsanmälan till berörd myndighet eller andra relevanta aktörer såsom Byggnads.

4.3 Tidsramar

Komplett arbetsplatskontroll: Ramavtalsleverantören ska besvara avropsförfrågan inom två (2) arbetsdagar. Uppdrag ska därefter kunna påbörjas inom två (2) veckor.

Initial händelserapport från arbetsplatskontrollen ska levereras till upphandlande myndighet inom 24 timmar.

Slutlig rapport ska levereras till upphandlande myndighet inom två (2) veckor.

Företagsutredningar: Rapport ska levereras inom tre (3) veckor för ett utlandsregistrerat företag, och inom en (1) vecka för ett svenskt registrerat företag.

4.3.1 Särskild ersättning vid kortare tidsram

Ramavtalsleverantören ska ha möjlighet att påbörja Komplett arbetsplatskontroll inom 72 timmar från beställning. (Om ramavtalsleverantören inte har möjlighet, får upphandlande myndighet vända sig till lägre rangordnad.) Vid sådan kort tidsram, har ramavtalsleverantören rätt till särskild ersättning med ett påslag på 25 %.

Exempel: Ramavtalsleverantörens totalsumma för en specifik komplett arbetsplatskontroll är 25 tkr, och ersättningsberättigade rese- och traktamentskostnaden är 10 700 kr. Sammantaget är priset 35 700 kr för arbetsplatskontrollen.

Vid kort inställetid enligt denna punkt, får ramavtalsleverantören debitera $35\,700 \cdot 1,25 = 44\,625$ kr.

4.3.2 Avbeställning

Om upphandlande myndighet avbeställer avtalad Komplett arbetsplatskontroll med mindre än två veckors varsel, ska upphandlande myndighet betala 3 000 kr till ramavtalsleverantören.

4.4 Prismodellen

1. Komplett arbetsplatskontroll: Storlek på arbetsplatsen är indelad i följande intervaller: 1-3 kontrollerade personer, 4-20 kontrollerade personer, 21-50 kontrollerade personer, 51-100 kontrollerade personer, samt minst 100 kontrollerade personer.

Debitering sker dock med en kombination av fast grundavgift för varje arbetsplatskontroll samt en kostnad *per faktiskt kontrollerad person*. Grundavgiften är 3 000 kr för en liten arbetsplats (1-3 kontrollerade personer), 6 000 kr för större arbetsplatser. Grundavgiften baseras dock på förväntad storlek på arbetsplatsen: Om det ska finnas 51 personer på en arbetsplats, men endast 20 personer kan kontrolleras, är grundavgiften 6 000 kr.

2. Uppföljande arbetsplatskontroll (omkontroll): Priset i upphandlingen är fastställt på förhand till 10 000 SEK (inget pris lämnas för denna post).

Omkontroll ska göras senast 30 dagar efter levererad rapport för Komplett arbetsplatskontroll, och syftar till att kontrollera att de upptäckta bristerna blivit åtgärdade.

Utredningar/rådgivning kan avropas som:

3. Bakgrundskontroll i Sverige (pris/kontroll).
4. Bakgrundskontroll i annat europeiskt land (pris/kontroll).
5. Bakgrundskontroll utanför Europa (pris/kontroll).
6. Kontroll av svenskt företag, omfattande cirka 5 timmar (pris/kontroll).
7. Kontroll av utlandsregistrerat företag (timpris).
8. Separat rådgivning (timpris).

I Separat rådgivning ingår t.ex. att förstärka upphandlande myndighets upphandlingsunderlag för att reglera möjlighet/ skyldighet till kontroll av arbetslivskriminalitet, viten m.m. vid felaktigheter. Vidare ingår utredning av sanktionsbrott. Utbildningspaket ingår inte i timpriset.

4.4.1 Resor och resetid

Vad som gäller för resekostnad och resetid, regleras i punkt 7.3.2 i Kontraktsvillkor.

4.4.2 Pris utanför ordinarie arbetstid

För arbetsplatskontroller gäller följande:

Normalarbetstid är mellan kl. 08.00 – 17.00.

Mellan kl. 06 – 20.00 (förutom under normalarbetstid) får ramavtalsleverantören göra ett fast påslag om 20 % på totalsumman (exkl. ersättningsberättigade rese- och traktamentskostnaden).

Från kl. 20 – 06 samt på helger och röda dagar, får ramavtalsleverantören på motsvarande sätt göra ett fast påslag om 40 %.

Exempel: Om totalsumma för en specifik komplett arbetsplatskontroll är 25 tkr (exkl. ersättningsberättigade rese- och traktamentskostnaden), får ramavtalsleverantören på helger, debitera 35 tkr.